

קב"ץ

שיחות מוהרא"ש

דבורים נוראים ונפלאים, מעוררים מעירים ומחזקים, אשר מתוך הנחל נובע
מקור חכמה נובעים, להחיות נפש כל חי ומשם יִשְׁקוּן העדרים, להתחזק
בעבודת הבורא בכל דרגה שיהיו נמצאים

כפי ששמענו וקבלנו מפה קדשו של
מרן מוהרא"ש זי"ע

בעניני קדושת יום ז' אדר

יצא לאור ד' אדר תשע"ה

על ידי תלמידי מתיבתא 'חיבל תקדש' חסידי ברסלב

עיר תקדש ירושלים תובב"א

קדשת יום ז' אדר

למה יגרע יומא דהלולא של משה רבנו?

פעם ביום ז' אדר, הלולא של משה רבנו, רעיא מהימנא קדישא, עליו השלום, דבר מוהרא"ש ז"ל שיחה נוראה ונפלאה מאד. ובתוך דבריו הבהיר את התמיהה שתמהים רבים, למה אין נוהגים לעשות שמחה גדולה באתגליא, כמו ביום ל"ג בעמר, בהלולא של התנא האלקי רבי שמעון בר יוחאי זי"ע, או בהלולא של צדיקים אחרים, ולמה יגרע לנו ההלולא של רבן של כל ישראל, משה רבנו, עליו השלום, מההלולא של שאר כל הצדיקים!?

טעם שעושים הלולא ביום הסתלקות הצדיק

והסביר מוהרא"ש ז"ל הענין בדרך נפלאה, כי הנה טעם של השמחה שעושים ביום הלולא של צדיקים, מחמת שביום הסתלקותם, התפשטו מגופם ולבושם הגשמי, והתחיל אור נשמתם להאיר בכל העולם כלו, באור נערב ונפלא מאד, כי מיד שלא היה גופם הגשמי מצוי בין הבריות, ולא נמצא בעולם גופם הגשמי להסתיר אור נשמתם הגדולה, מיד התחיל אור תורתם לזרח בכל קצוי תבל, ודיקא אז נתגלה עצם מעלתם על פני האדמה, ולכן עושים אז שמחה

שיחות מוֹתָרָא"ש

עצומה, כי מיום הסתלקותם זכינו להנות מעצם אור תורתם, ואנחנו שמחים עם ההשארה הקדושה שהשאירו לנו.

משה רבנו רצה שלא ידעו ממנו כלל

אבל אצל משה רבנו, עליו השלום, מצינו, שעוד בחיים חיותו בטל עצמו מכל וכל, ולא רצה שתהיינה ממנו שום ישות ומציאות בעולם כלל, כי כל רצונו ושאיפתו היו רק להכניס השגות אלקות בנשמות ישראל, שכלם תהיה להם אותה השגה שיש לו באלקותו יתברך, וכלם ידעו ממנו יתברך, כמו שהוא יודע, אבל ממנו בעצמו – לא ידעו כלל.

משה רבנו לא הבין מה רוצים מאין' שכמוהו

ואפילו כשרצה הקדוש ברוך לשלח אותו להיות מנהיג על ישראל, ולהוציאם ממצרים, מאן בתחלה ללכת, מעצם בטולו, ואמר, שישלח את אהרן אחיו, ולא רצה שום חלק במנהיגות כלל, וגם אפלו אחר כך, כשהלך בשליחותו יתברך, וספג מחלוקות, בזיונות ושפיכת דמים – לא הבין כלל למה חולקים עליו? הלא אינו כלום?! וכמו שאמר (שמות טז, ז): "ונחנו מה כי תלינו עלינו", ואותיות שמו מרמזות על זה, כי מש"ה אותיות שמ"ה, שהוא מ"ה לגמרי, נמצא, שכבר בחיים חיותו בעולם הזה, פעל לבטל גופו וישותו לגמרי, ולא נשארה אצלו שום מציאות של גוף וישות, ששיף לומר עליה ענין של הסתלקות,

ולכן על קברו נאמר (דברים לד, ו): "ולא ידע איש את קברתו עד היום הזה", כי אצלו היה העקר "בטול" - שלא ידעו ממנו כלל, רק לדעת מן השם יתברך, ולא רצה שום מציאות בפני עצמו כלל.

משה רבנו לא הסתלק כלל מעמנו

והנה דיקא מחמת עצם בטולו והתפללותו בו יתברך, זכה להוריד את התורה לנשמות ישראל, ולהשפין השכינה הקדושה בתוכם, עד שכל התעוררותם בכל הדורות ללמד התורה ולקיים המצוות, הכל בכחו ובזכותו, וכמבאר בדברי רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן חלק ב' סימן לו), שמשו רבנו מלבש בתוך כל אבר ואבר של כל אחד מישראל, ומזכיר אותו שיעשה המצוה השכיחה לאותו אבר, כי משה נקרא מחקק, ומחקק גימטריא רמ"ח, כנגד רמ"ח מצוות עשה של התורה הקדושה, עין שם. נמצא, שלא הסתלק משה רבנו מאתנו כלל, אדרבה! הוא שוכן בקרבנו ומעורר אותנו ללמד התורה ולקיים את המצוות, והוא מתלבש ביותר בגדולי ובצדיקי הדור, וכמו שמצינו שקראו התנאים אחד לחברו: "משה, שפיר קאמרת" (שבת קא ע"ב; ועוד), כי אתפשטותא דמשה הוא בכל דרא ודרא [ההתפשטות של משה היא בכל דור ודור] (תקוני זהר תקון סט). וכל צדיק שלומד ביותר תורת משה, ומקיים המצוות שנתנו לנו על ידי משה, בתוכו מתלבש רוחו של משה, עד שהוא חי בקרבו מממש.

שיחות מוה"רא"ש

ענין שמשה עומד בין 'שמד' ל'רצון'.

ואומר רבנו ז"ל (לקוטי מוה"ר"ן חלק א' סימן רטו), שכל כף גדול כחו של משה רבנו, עליו השלום, עד שיכול להעלות אדם ממחשבות של שמד, רחמנא ליצלן, עד שיגיע להארת הרצון המפלג, שיזכה להשתוקק אחריו יתברך ברצון מפלג מאד, כי מספר 'משה' עומד בין מספר 'שמד' למספר 'רצון', שהוא מספר שמ"ו, כי ממתיק השמד ומהפכו לרצון, עין שם. וכל זה מעצם כחו של משה רבנו, עליו השלום, שמנח ומשרש בתוך כל אחד ואחד, והוא יכול להכניס בו התעוררות עצומה ותשוקה אמתית לחזר בתשובה שלמה אליו יתברך, אפלו מעמק השאול תחתית ומתחתיו שנשקע שם בעונותיו הרבים, עד שיגיע להארת הרצון המפלג בתכלית השלמות.

כח השפלות של משה חדור בכל יהודי

והנה מבאר בדברי רבנו ז"ל (לקוטי מוה"ר"ן חלק ב' סימן עב), שלא רק ההתעוררות והרצון של משה רבנו מלבשים בתוך כל אבר של כל אחד ואחד, אלא גם "השפלות" של משה רבנו משרשת בתוך כל אבר של כל אחד ואחד, כי בשעת מעמד הר סיני, המשיך משה את השפלות שלו בתוך כל אחד ואחד מישראל, בתוך כל אבר ואבר שלו ממש, ויש לכל אחד מישראל כח להגיע אל מדת השפלות והבטול בתכלית השלמות, על ידי רוחו של משה השוכן בקרבו, שזהו סוד הפסוק (במדבר יב, ג): "והאיש משה עניו מאד מכל האדם אשר על פני

הָאָדָמָה", אִיךְ אֶפְשֶׁר לְדַעַת עֵצָם הָעֲנוּהַ שֶׁל מֹשֶׁה? - "מִכָּל הָאָדָם אֲשֶׁר עַל פְּנֵי הָאָדָמָה", כִּי כָּל הָאָדָם אֲשֶׁר עַל פְּנֵי הָאָדָמָה, שְׂזוּכָה לְאִיזוֹ הַתְּגִלוֹת שֶׁל עֲנוּהַ וְשִׁפְלוּת, הַכֹּל בָּא מִן הָאִישׁ מֹשֶׁה, שֶׁהִיָּה עֲנִי מְאֹד בְּתַכְלִית הַשְּׁלֵמוֹת, רַק לְפַעֲמִים עֲנוּהַ זֹאת בְּבַחֲיַנֵּת שְׂכִיבָה וּמִתְּהַלְּכָה אֶצֶל הָאָדָם, וְהַשְּׁפָלוּת שֶׁל מֹשֶׁה נִתְעַלְמָה מִמֶּנּוּ, וְאִינָה מִתְּעוֹרֶרֶת וּמִתְּגַלֶּה אֶצְלוֹ, אֲבָל כְּשִׂזּוּכָה לַעֲשׂוֹת תְּשׁוּבָה שְׁלֵמָה, וְלִבְטֹל אֶת יִשׁוּתוֹ לְגַמְרִי, אֲזִי חוֹזֵר וּמִתְּעוֹרֵר אֶצְלוֹ כַּחוֹ שֶׁל מֹשֶׁה רַבֵּנוּ, וּמְסִיעֵ לּוֹ לְהַגִּיעַ לְיַדֵּי שִׁפְלוּת וּבִטּוֹל אֲמִתִּיִּים.

שְׂמַחַת הַהִלּוּלָא שֶׁל מֹשֶׁה הִיא מְבֻסָּה

וְאֲשֶׁר עַל כֵּן, מוּבָּן מְאֹד לְפִי זֶה, לָמָּה אֵין עוֹשִׂים שְׂמַחָה גְּלוּיָה וּפְתוּחָה בְּז' אָדָר, בְּיוֹם הַלּוּלָא שֶׁל מֹשֶׁה רַבֵּנוּ, עָלֵינוּ הַשְּׁלוֹם, כִּי זֶה הָיָה חֲפָצוֹ וּרְצוֹנוֹ שֶׁל מֹשֶׁה תְּמִיד - שֶׁיְהִיָּה מְשָׁרֵשׁ בְּתוֹךְ כָּל אֶחָד וְאֶחָד בְּדַרְךְ אִיתְּכַסְיָא, וּבְדַרְךְ שִׁפְלוּת, וְלֹא יִדְעוּ מִמֶּנּוּ כֹּל, וּכְכֹל שְׂאֲנַחְנוּ זוֹכִים לְהִתְעוֹרֵר עִם מִדַּת הַבִּטּוֹל וְהַשְּׁפָלוּת, וְלִלְמַד תּוֹרָה וּלְקַיֵּם אֶת הַמִּצְוֹת, בְּזֶה אֲנַחְנוּ מְעוֹרְרִים כַּחוֹ וְזוֹכוֹתוֹ, וְזוֹכִים לְהַגִּיעַ לְשִׁפְלוּת יוֹתֵר גְּדוּלָה, וְלִלְמַד יוֹתֵר תּוֹרָה, וּלְקַיֵּם יוֹתֵר מִצְוֹת, וְעַל יְדֵי זֶה מִמְּשִׁיכִים כַּחוֹ וְזוֹכוֹתוֹ לְדוֹרוֹת עוֹלָם.

שיחות מוה"רא"ש

שמו של משה נעלם מפרשת תצוה

ואמר מוה"רא"ש ז"ל, שזהו הענין הפלאי שמצינו, שבכל הפרשיות שבתורה, החל מספור לדת משה רבנו, עליו השלום, עד סוף התורה, מזכר שמו של משה רבנו בכל פרשה, חוץ מפרשת תצוה, שעל פי רב חל בשבוע שקוראים את הפרשה הזאת - ז' אדר, יום הסתלקותו, שלא מזכר בו שמו של משה, ואיתא בזהר הקדוש (פנחס רמו ע"א, וגם מובא בבעל הטורים ריש פרשת תצוה), שבזה נתקיים מה שבקש מן השם יתברך, (שמות לב, לב): "מחני נא מספרך אשר כתבת", עין שם.

העלם שמו של משה הוא שכר בשבילו

ולכאורה יפלא, וכי יענש משה על דבר זה, שהיה מוכן למסר נפשו בעבור נשמות ישראל, כדי לכפר עליהם מחטא העגל? אבל לפי האמור, לא היה נחשב זה לענש כלל, אדרבה! זה היה עקר חפצו ורצונו כל ימי חייו, להיות מסתר ומכסה מן הבריות - שיזכרו תמיד מן השם יתברך, ולא יזכירו את שמו כלל, וזה נחשב למסירת נפש הגדולה ביותר.

למסר את השם יכול להיות בכל רגע ורגע

ודבר זה מבאר בדברי רבנו ז"ל (לקוטי מוה"ר"ן חלק א' סימן רס), שמסירת השם, הינו שיהיה שמו של אדם ללעג ולקלס בעיני הבריות, והכל יזכרו עליו שקרים וכזבים - זה נחשב למסירת נפש על קדוש ה'

ממש, וממתיק בזה כל הדינים מעל נשמות ישראל, כי מסירות נפש בגוף אפשר לעשות רק פעם אחת, אבל למסר את השם יכול להיות בכל רגע ורגע, שבכל פעם שמדברים עליו ומבזים את שמו, והוא דומם ושותק, נחשב כאלו מוסר נפשו על קדוש ה', וממתיק הדינים מעל נשמות ישראל. נמצא, שלא היה נחשב לענש מה שלא מזכר שמו בפרשת תצוה, אדרבה! בזה נתקם רצונו, למסר נפשו בעד נשמות ישראל, ולהוציאם מעוונותיהם, ולהמתיק מעליהם כל הדינים לגמרי.

הצדיקים המבטלים לומדים זאת מהנהגת השם יתברך ואמר מוהרא"ש ז"ל, שהצדיקים הולכים בזה בדרכי השם יתברך, כי גם אצל הקדוש ברוך הוא מצינו שאמר (שבת קטז ע"א): 'מטב שימחה שמי על המים כדי לעשות שלום בין איש לאשתו'; שמתרצה הקדוש ברוך הוא שימחה שמו, כביכול, כדי להטיל שלום בין הבריות. ומסביר רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן חלק ב' סימן לב), שעל כן לא נשארו בידינו הספרים של הצדיקים שהיו בכל הדורות, מימות אברהם אבינו עד עתה, שבודאי כתבו המון ספרים, האבות והנביאים והתנאים והאמוראים, אבל לא נשאר בידינו כל אלו הספרים, ולכאורה יפלא, איפוא נעלמו כל הספרים האלו? אבל התרוץ הוא, שכמו שעשו הצדיקים ספרים רבים, בהארת האמונה הקדושה ובגלוי אלקות, כמו

שיחות מוה"רא"ש

כֵּן כָּתְבוּ הַרְשָׁעִים וְהָאֲפִיקוֹרְסִים סְפָרִים רַבִּים מְלֵאִים כְּפִירוֹת וְדַעוֹת
נִפְסָדוֹת, וְאֵלוּ הָיוּ נִשְׁאָרִים אַפְלוּ דָף אֶחָד מִסְפְּרֵיהֶם, הִיָּה בְּלִתי אֶפְשָׁר
לְהִתְקַרֵּב אֶל עֲבוֹדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, מֵרַב הַטְּמָאָה וְהַדַּעוֹת הַרְעוֹת שֶׁהָיוּ
כְּתוּבִים בָּהֶם, רַחֲמָנָא לִי צִלָּן, אָבֵל כְּשֶׁנֶּאֱבָדִים גַּם סְפָרִים הַקְּדוּשִׁים שֶׁל
הַצַּדִּיקִים שֶׁחִבְּרוּ בְּגִלּוֹי הָאֲמוּנָה, אֲזִי עוֹשִׂים בְּשָׂמִים קֵל וְחֹמֶר: וְמָה
שָׂמִי שֶׁנִּכְתַּב בְּקִדְשָׁה, שֶׁהֵם הַסְּפָרִים שֶׁל הַצַּדִּיקִים, נִמְחִים מִן הָעוֹלָם,
סְפָרִים הֵלְלוּ, הַמְטִילִין קִנְיָה אֵיבָה וְתַחֲרוֹת בֵּין יִשְׂרָאֵל לְאֲבֵיהֶם
שְׁבַשְׂמִים, עַל אַחַת כְּמָה וְכְמָה שְׂיִמְחוּ, אִם כֵּן, מִתְרַצָּה הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ
הוּא שְׂיִמְחָה שְׂמוּ כְּבִיכּוֹל, כְּדֵי לַעֲשׂוֹת שְׁלוֹם בֵּין נַשְׂמוֹת יִשְׂרָאֵל
לְאֲבֵיהֶם שְׁבַשְׂמִים, וְכֵן עוֹשִׂים הַצַּדִּיקִים שֶׁהוֹלְכִים בְּדַרְכֵי הַשֵּׁם
יִתְבָּרֵךְ, שֶׁהֵם מִתְרַצָּים שְׂיִמְחָה שְׂמֵם מִן הָעוֹלָם, וְלֹא יִהְיֶה שְׂמֵם נֶחֱשָׁב
לְכֹלָם בְּעֵינֵי הַבְּרִיּוֹת, הַכֹּל בְּכַדֵי לְהַמְתִּיק הַדֵּינִים מֵעַל נַשְׂמוֹת יִשְׂרָאֵל,
וְשִׁכְּלָם יִדְעוּ מֵאַמְתַּת מְצִיאֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ בְּגִלּוֹי רַב מְאֹד.

הַהֲכָנָה הַגְּדוּלָה שֶׁל ז' אָדָר לִימֵי הַפּוּרִים

וְאָמַר מוֹהֲרָא"ש ז"ל, שְׁכָל זֶה הַכְּנָה עֲצוּמָה לִימֵי פּוּרִים הַקְּדוּשִׁים, כִּי
מִיּוֹם ז' אָדָר עַד י"ד אָדָר יֵשׁ שְׂמוּנָה יָמִים, נִמְצָא שֶׁהֵיָתְהָ כְּנִיסַתוֹ שֶׁל
מֹשֶׁה רַבְּנוֹ לְבְרִיתוֹ שֶׁל אַבְרָהָם אָבִינוּ, עַל יְדֵי הַטְּפַת דָּם בְּרִית, כִּי נוֹלַד
מֵהוּל, בְּיוֹם פּוּרִים הַקְּדוּשׁ, וּבִזְזָה בְּטָלוּ טְמֵאָתוֹ וּקְלַפְתּוֹ שֶׁל הַמֶּן הַרְשָׁע
שֶׁהָיָה מְזַרְעַ עֲמָלֵק, שְׂרָצָה לְבַטֵּל קִדְשַׁת הַבְּרִית מִנַּשְׂמוֹת יִשְׂרָאֵל, כְּמוֹ

שאיתא במדרש (תנחומא פי תצא סימן ט): 'מה היו בית עמלק עושין היו מתתקין מלותיהם של ישראל וזורקין כלפי מעלה ואומרים בזה בחרת שול לך מה שבחרת' (מוכא ברש"י דברים כה, יח). ולכן שמח המן מאד, כשנפל פור וגורל שלו לחדש אדר - חדש שמת בו משה רבנו, כי חשב שאז תהיה לו הצלחה, כי נשבת כחו של משה, אבל זה לא ידע, שגם בז' אדר נולד משה, ודיקא זו היתה עבודת משה רבנו כל ימי חייו - להעלים ולהסתיר יום לידתו, כדי שתהיה כל עבודתו בהסתור ובאתכסיא.

משה לא אסתלק אלא מסטרא דילן

ולכן באמת לא מת משה רבנו כלל, והוא משרש בתוך כל אבר של כל אחד ואחד, רק מסטרא דילן נראה כאלו הוא מת, ולכן היתה מפלת המן הרשע דיקא בחדש אדר, שבו לידת משה ויום כניסתו לברית, ובכחו נצח מרדכי הצדיק את המן הרשע, וכמבאר במדרש (אסתר רבה פרשה ז', סימן יג), שאמר משה לאליהו - לך להודיע למרדכי שיעמד בתפלה משם, ואני מכאן, וביתד נבטל את הגזרה, כי בכחו של משה, שמשרש ביותר בצדיקי הדור, יש כח לבטל כל גזרות רעות, ולהמשיך ישועות לכל נשמות ישראל.

שיחות מוהרא"ש

טעם מתוק למה לא נזכר שמו יתברך במגלת אסתר

וסים מוהרא"ש ז"ל, שעל פי זה יובן טעם מתוק מאד, למה שמו של הקדוש ברוך הוא לא מזכר במפרש בכל מגלת אסתר, כי כל המגלה כתובה בצורה של "מוטב שימחה שמי על המים", כדי לעשות שלום בין נשמות ישראל לאביהם שבשמים, כי הזמן הרשע כתב ספרים של כפירות ואפיקורסות, כדי לבטל קדשתם ואמונתם של ישראל, חס ושלום, וכמו שכתוב (אסתר ח, ה): "להשיב את הספרים מחשבת הזמן בן המדתא האגגי אשר כתב לאבד את היהודים אשר בכל מדינות המלך", ובכדי לבטל את הספרים הפסולים שלו, כתבו מרדכי הצדיק ואסתר המלכה, בכחו של משה רבנו, ספר מגלת אסתר, וכמו שאמרו חכמינו הקדושים (מגלה ד' ע"א) שעל מגלת אסתר נאמר (שמות יז, יד): "כתב זאת זכרון בספר וגו', אבל לא מזכר בה שמו של הקדוש ברוך הוא במפרש, רק מגלה את אהבתו יתברך לנשמות ישראל בדרך הסתרה והעלמה גדולה עד מאד, כי היא מגלה, שהשם יתברך מוכן להציל את בניו אהוביו וחביביו תמיד מיד כל אויביהם, כי הקדוש ברוך הוא אומר: - 'מוטב שימחה שמי כדי לעשות שלום בין ישראל לאביהם שבשמים'. ובדרך זו הולכים הצדיקים שבכל הדורות, שאין מסתכלים על פרסום שמם כלל, רק לומדים ממשה רבנו עליו השלום, שאמר "מחני נא מספרך", כדי להציל את כל נשמות ישראל מכליון, חס ושלום.

סדר ההנהגה ב'ז' אדר

ולכן מוכן מאד למה אין עושים שמחה פמבית ביום ההלולא שלו
ביום ז' אדר, רק חוגגים אותו על ידי התעוררות מיוחדת ללמוד התורה
ולקיום המצוות, ולהתאזר ביותר במדת השפלות, כי על ידי זה
מקבלים כח מיוחד ממשה רבנו, המלבש בתוך כל אחד ואחד בדרך
הסתרה, להצליח מאד בחיים, ולזכות לדבקות אמתית בו יתברך לעד
ולנצח נצחים. וקשה מאד לתאר עלי גליון רבוי ההתעוררות והדבקות
שהרגישו אנשי שלומנו, בשמעם שיחה זאת מפי מוהרא"ש זי"ע,
אשרי הזוכה להכניס דברי הצדיקים בתוך לבו באמת.

נתן לקבל את הגליון מדי שבוע באמצעות הדוא"ל

breslovinternational@gmail.com